

רבי שמעון, אלעזר קום בקיומך, ואימא לקמי מארך.
מלין דיליה אמר רבי שמעון לרבי אלעזר, אלעזר עמוד על רגלך ותאמר לפני

הקב"ה דברי תורה בשבחים שלו.

הקב"ה אב רחמן על בניו שאע"פ שחטאו ברכות ובעדינות אומר להם שישנו
את דרכם

קם רבי אלעזר. (דף ר"ג ע"ב) פתח ואמר קם רבי אלעזר פתח ואמר (מ"כה
עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב וגו'. עמי,
כמה קדשא בריך הוא אבא רחמן על בניו כמה הקב"ה אב

אור הרשב"י

ומפי זרע זרעך" אמר רב יוסף מכאן ואילך
איני צריך לצום יותר ותורה מחזרת אחר
אכסניא שלה.

וא"כ מה ראוי לו לאדם לרדוף אחר הענין
הזה שיוזכה לראות את כל אחד מבניו וחתניו
כולם יראי ה' דבקים בתורה ועוסקים בה
תדיר וגם אחרי שזכה שבניו וחתניו תלמידי
חכמים ישתדל ויתאמץ ויתפלל הרבה שגם
בני בניו יהיו ת"ח ויוזכה להיות הוא ובניו ובני
בניו אכסניא של התורה הקדושה ויוזכה
להבטחת השי"ת כי מכאן ואילך תורה תחזור
אחר אכסניא שלה. השי"ת יזכנו גם אנו
לראות את כל בנינו וחתננו כולם זרע ברך ה'
דבקים בתורה הקדושה ועוסקים באוריינתא
תדיר ולא תמוש התורה מפינו ומפי זרענו
וזרע זרענו עד עולם אכ"י.

מפינו ומפי זרענו ומפי זרע זרענו עד עולם,
וכבר איתא בגמרא בבא מציעא אמר רבי
פרנך אמר רבי יוחנן כל שהוא תלמיד חכם
ובנו תלמיד חכם ובן בנו תלמיד חכם שוב
אין תורה פוסקת מזרעו לעולם שנאמר: ואני
זאת ברית אותם לא ימושו מפיד ומפי זרעך
ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם, מאי
אמר ה', אמר הקב"ה אני ערב לך בדבר זה,
מאי מעתה ועד עולם, אמר רבי ירמיה מכאן
ואילך תורה מחזרת אחר אכסניא שלה. ועוד
אמרו שם כי רב יוסף ישב ארבעים יום
בתענית שלא תפסוק התורה מזרעו עד
שהראו לו משמים "לא ימושו מפיד" ישב עוד
ארבעים תעניות והראו לו משמים "לא ימושו
מפיד ומפי זרעך" ישב עוד ארבעים תעניות
והראו לו משמים "לא ימושו מפיד ומפי זרעך

הלימוד היומיומי

רחמן על בניו, אף על גב דחאבו גביה, כל מלוי ברחימו
 לגבייהו, כאבא לגבי בריה אע"פ שחטאו לפניו כן דבריו הם באהבה
 אליהם כאב אצל בנו. חטי בריה לגבי אבוי, אלקי ליה, כל כך
 דאלקי ליה לא תב מארחיה שהבן חטא לו והלקה אותו האב ואעפ"כ
 לא שב מדרכיו הרעים, נזיף ביה במלין ולא קביל נזף בו האב בדברים
 ולא קיבל הבן ממנו. אמר אבוי, לא בעינא למעבד לברי כמה
 דעבדנא עד יומא אמר האב יותר איני רוצה לעשות לבני כמו שעשיתי לו עד
 היום. אלו אלקיה יהא חשיש ברישיה, הא כאבא
 דיליה גבאי אילו אני אלקה אותו שוב הרי יהיה חושש הבן בראשו והכאב שלו
 הוא גם כאב שלי, איהא נזיף ביה, הא דיוקניה משתניא ואם
 אנזוף בו במילים הרי צורתו משתנה מהבושה, מה אעביר מה אעשה כדי שישנה
 את דרכו ויתקן את אורחותיו, אלא איזיל ואתחנן לגביה, ואימא
 ליה מלין רכיבין, בגין דלא יתעצב אלא אני אלך אליו ואתחנן
 אליו ואומר לו מילים רכות ובעדינות שישנה את דרכו כדי שלא יהיה עצוב.

הקב"ה אומר לעם ישראל עמי מה עשיתי לך ומה הלאיתיך

כן בכל זמני, אזיל קדשא בריך הוא בישראל כך עשה
 הקב"ה עם ישראל שהלך איתם בכל הדרכים. שארי עמהון אלקאה
 ולא קבילו התחיל להלקותם ולא קיבלו. נזיף בהו, ולא קבילו נזף
 בהם על ידי הנביאים וגם לא קיבלו ולא שינו את דרכיהם. אמר קדשא בריך

הוא, חֲמִינָא בְּבָרִי, וְבִגְזִין מְלָקִיּוֹתָא דְלָקִינָא לֹון, אִינוֹן
חֲשִׁשׁוּ בְרִישֵׁיהוֹן אִמֵּר הִקְבֵּה אֲנִי רֹאאָה בְּבִנִי שְׂבִשְׂבִיל הַמְּלָקִיּוֹת שֶׁהִלְקִיתִי אוֹתָם
הֵם חוֹשִׁשִׁים וְכוּאֲבִים בְּרֹאשֵׁיהֶם. וְוִי, דִּהָא מְנוֹ פֶּאֶבָּא דְלִהוֹן,
חֲשִׁישָׁנָא אֲנָא. דְּכֶתִיב אוֹי לִי כִי מִחֲמַת כֶּאֱבִם שִׁלְהֵם אֲנִי בַעֲצָמֵי מְרִגִּישׁ
הַכֶּאֱב כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב, (יִשְׁעִיָּה סג) בְּכָל צָרָתָם לֹו צָר בְּכָל צָרָתָם שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל
כְּבִיכּוֹל גַּם לֹו לִהִקְבֵּה עֲצָמוֹ צָר. נְזִיפְנָא בְּהוּ, אֲשֶׁתִּנָּא דִּיוֹקְנָא
דְלִהוֹן, דְּכֶתִיב וְאִם אֲנֻזֹּף בָּהֶם הִרִי צוֹרָתָם מִשְׁתַּנָּה כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב, (אִיכָה ד)
חֲשַׁד מִשְׁחֹר תִּתָּאֲרֵם לֹא נִכְרוּ בַּחֲצוֹת. וְוִי פֶד
אֶסְתַּכֵּלִית בְּהוּ, וְלֹא אֲשֶׁתִּמּוֹדְעוּ אוֹי לִי כִשְׂאֲנִי מִסְתַּכֵּל בָּהֶם וְאִינִי
מִכִּירִם מְרֹוב שְׁנִשְׁתַּנָּה תוֹאֵר פְּנִיהֶם. הֲשִׁתָּא, אֵהָא מִתְחַנָּנָא לְגַבִּיּוֹהוּ
גֹו תַחֲנוּנִים עֲכִשְׁיוּ מָה אַעֲשֶׂה לָּהֶם כְּדִי שִׁיחֲזֹרוּ בְּתוֹשׁוּבָה, אֵלֶךְ וְאִתְחַנֵּן אֲלֵיהֶם
בְּתַחֲנוּנִים וְזֶה שֶׁאִמֵּר לָהֶם עָמִי מָה עָשִׂיתִי לָךְ וּמָה הִלְאִיתִיךָ. בְּרִי
יְחִידָאָה דִּילִי, חֲבִיבָא דְנִפְשָׁאִי, חָמִי מָה עֲבָדִית לָךְ בְּנִי
יְחִידִי אֶהוּב נִפְשִׁי רֹאָה מָה עָשִׂיתִי לָךְ, שְׁלִיטִית לָךְ עַל כָּל בְּנֵי הַיְכָלִי,
הִשְׁלַטְתִּי אוֹתָךְ עַל כָּל הַמְּלָאכִים בְּנֵי הַיְכָלִי שְׁלִיטִית לָךְ עַל כָּל מַלְכִּין
דְּעָלְמָא הִשְׁלַטְתִּי אוֹתָךְ עַל מַלְכֵי הָעוֹלָם, וְאִי עֲבָדִית לָךְ עוֹבְדִין
אַחֲרָנִין הָאֵם עָשִׂיתִי לָךְ מַעֲשִׂים אַחֲרִים שֶׁלֹא הָיוּ טוֹבִים לָךְ, עֲנֵה בִי, אֲנָתָּ
הָוִי סֶהִיד בִּי אַתָּה תַעֲיִד בִּי וְתֹאמַר אִם הָיָה כַּדְּבַר הַזֶּה.

הקב"ה אמר לישראל גם עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אותו
בלעם בן בעור

**עַמִּי זָכַר נָא מַה יַּעֲזִיב בָּלָק מֶלֶךְ מוֹאָב וּמָה עָנָה אוֹתוֹ
בְּלָעָם בֶּן בַּעֲוֹר.** אמר הקב"ה לעם ישראל **זָכַר נָא, הֲיִי דְכִיר**

בְּמָטוֹ מִיִּנְדָּה מַה יַּעֲזִיב בבקשה ממך תזכור מה יעץ בלק לקללך ומה ענה לו
בלעם ובירך אותך. **הַשְׁתָּא אֵית לְאַסְתָּפְלָא, מַה הָוָה עֵיטָא**

דְּבָלָק עַל עַמָּא קְדִישָׁא עכשיו יש להתבונן מה היתה עצת בלק על עם
הקדוש (חסר כאן) **וְאוֹרִייתָא לָא חֲשִׁיבַת לִיה לְבָלָק כְּלוּם,**

כְּמָה דְהָוָה לְלִבָּן, דְּכַתִּיב והתורה לא החשיבה את מעשה בלק כלום כמו
אצל לבן שכתוב, (דברים כו) **אַרְמִי אוֹבֵד אָבִי.**

אשורנו ולא קרוב בסוד פסיעה לחוץ

אַשּׁוּרְנוּ וְגו' אשורינו הוא מלשון פסיעה על דרך הכתוב תמוך אשורי במעגלותיך

בל נמוטו פעמי, ופשט הפסוק הוא על עם ישראל שהיו במדבר אך השתא
דורש אותו על ז"א הנקרא ישראל כדלהלן **צִיּוֹרָא וּדְיוֹקְנָא דְאַבּוּי,**

אַתְרֵשִׁים בִּיה מַמָּשׁ. באות הו' שהיא ז"א נרשם ציור ודיוקן אבא והיא אות

י' משם הוי"ה שהיא בראש אות ו' **וּמַהְהוּא זְמָנָא דְהָוָה בְּמַעְהָא**

דְאַמִּיָּה ומאותו הזמן שאבא עילאה הוציא את הטיפה שממנה יצא ז"א במעי אימא

עילאה ששם היסוד שלה ואז היה ז"א בעיבור במעי אימא, **מִפְטָרָא דִּילָהּ**

אַתְמַתָּח מצד אימא נמתח אות ה' שהיא טיפת אבא ונעשה לאות ו' כי אז נתפשט

ז"א ונשלם בכל הו"ק שלו וזהו האות ה' שבשם הוי"ה שהרגל השמאלית שלה היא אות ו'